

Asia: VN/26649/2022

Lausuntopyyntö luonnoksesta Kansalliseksi metsästrategiaksi (KMS2035)

Luku 2: Toimintaympäristö

Huomioita ja havaintoja strategialuonnoksen lukuun 2: Toimintaympäristön muutos

Strategia korostaa metsän monia merkityksiä käyttäjälle, maanomistajalle, teollisuudelle ja yhteiskunnalle – unohtamatta metsien merkitystä koko maapallon ekosysteemille. Tämä monipuolinen näkemys on hyvä lähtökohta myös metsänhoidon tavoitteiden näkökulmasta. Huoltovarmuuden ja toimeentulon merkityksen korostaminen jää usein ilmasto- ja biodiversiteettipolitiikan varjoon tai toisin päin. Nämä eivät ole kuitenkaan vastakkaisia näkemyksiä, vaan metsiä on mahdollista hoitaa siten että kaikki tavoitteet otetaan huomioon. Tämä on keskeinen periaate usean suomalaisen kunnan ja kaupungin metsänhoidossa. Kaupungin omistamien metsien käsittelyssä ilmasto, talous, biodiversiteetti ja virkistyskäyttö kulkevat käsi kädessä. Kiristyvässä kuntataloudessa puunmyyntitulojen merkitys on yhtä lailla keskeisellä sijalla siinä missä luontokadon torjunta tai ilmastotyö.

Luku 3: Tahtotila

Huomioita ja havaintoja strategialuonnoksen lukuun 3.1: Visio - Kasvavaa hyvinvointia metsistä ja metsille

-

Huomioita ja havaintoja strategialuonnoksen lukuun 3.2: Strategiset päämäärät ja tavoitteet

Kaupunki ei ole ainoastaan kaavoituksella metsän käyttöä rajoittava taho vaan usein merkittävä puun myyjä ja vastuullisen metsänhoidon suunnannäyttäjä paikallistasolla. Strategiassa voisi korostaa kuntametsien roolia kansallisessa ilmasto- ja ympäristöpolitiikassa ja painottaa enemmän paikallisten lähimetsien merkitystä. Taajamassa sijaitsevat metsät ovat monelle se ainoa luontokosketus kiireisen arjen keskellä. Lähimetsien hoito tuo myös metsäalaa lähemmäs asukkaita ja mahdollistaa yhteiskunnan ja metsäasiantuntijoiden välisen dialogin metsien käytöstä ja hoidon periaatteista. Strategia voisi myös korostaa verkostojen ja vertaisoppimisen merkitystä metsäalan sisällä. Alan haasteet ovat yhteisiä ja vaativat usein koordinoitua yhteistoimintaa.

Luku 4.1 Hankesalkku ja 4.2 Kärkihankkeet

Huomioita ja havaintoja strategialuonnoksen lukuun 4.1: Hankesalkku ja 4.2: Kärkihankkeet

Metsäalan uudistuminen: Etelä-Karjala on suomalaisen metsäteollisuuden ydinaluetta. Alueen yliopistot ja tutkimuslaitokset toimivat tiiviissä yhteistyössä metsäteollisuuden kanssa. Tutkimus- ja hankerahoitus ovat keskeisessä roolissa uusien innovaatioiden ja sitä myötä uusien työpaikkojen syntymiselle. Vastaavasti intensiivinen metsien käyttö edellyttää myös aktiivisia suojelutoimia. On hienoa, että strategian päämäärät pyrkivät vastaamaan näihin kysymyksiin. Metsäkysymykset vaativat entistä enemmän poikkitieteistä lähestymistä.

Metsäalan uudistuminen: Parannetaan paikkatietojen tarkkuutta ja saatavuutta. Näiden toimenpiteiden osalta toivoisimme aktiivisempaa otetta ajantasaisen luontotiedon selvittämiseen ja ylläpitoon. Ajantasainen luontotieto turvaa herkkiä elinympäristöjä mutta sellaisenaan varmistaa myös metsäammattilaisten ja maanomistajien oikeusturvan. Työ edellyttää tiivistä yhteistyötä ympäristöministeriön alla toimivien tahojen kanssa.

Elonkirjoa talousmetsissä: Kehitetään monimuotoisuuden turvaamisen rahoitusmalleja. Eräs keino virkistys- ja luontomatkailuympäristöjen parantamiseksi voisi olla maakunnallisten virkistysalueäätiöiden tukeminen innovatiivisilla rahoitusmekanismeilla tai kohdennetulla hankerahoituksella. Säätiot ovat usein virkistysalueiden merkittävimpiä ylläpitäjiä ja siten myös vaikuttavat alueiden metsien käyttöön.

Elonkirjoa talousmetsissä: Lappeenrannan kaupunki kuuluu useaan ilmastonmuutoksen torjuntaan ja sopeutumiseen liittyvään verkostoon, kuten ICLEI, Covenant of Mayors, HINKU, FisU ja 100 Climate Neutral and Smart Cities. Kaupunki on siten Ilmastonmuutoksen torjunnan edelläkävijäkaupunkien joukossa. Hiilinielujä- ja varastoja täytyy vahvistaa yhtäaikaaisesti. Metsien kasvukyky on pidettävänä hyvänä, ottaen erityisesti metsätuhot huomioon. Ongelmia aiheuttavat erityisesti kirjanpaina ja juurikäpää. Hiilivarastojen kannalta oleellinen tekijä on maaperän hiilivarasto ja sen ylläpito esim. paksuturpeisten soiden osalta. Hakkuumenetelmissä on oltava vaihtoehtoja erilaisiin tilanteisiin. Suojelu täydentää ilmasto- ja monimuotoisuustyötä. Hiilitaseen todentaminen edellyttää valtiollisen toimijan asettamaa standardia, jotta ilmastotyön vaikutukset voidaan osoittaa todeksi. Tämä on keskeistä kansallisen ilmastotavoitteiden uskottavuuden kannalta.

Metsien kasvu: Lisätään metsien pinta-alaa. Metsäkadon torjunta on kaupunkien kannalta oleellinen toimi, ottaen huomioon, että kaupungit ovat usein merkittävimpiä metsäkadon aiheuttajia. Metsäkadon ensiaskel lähtee usein liikkeelle kaavoituksesta, jonka jälkeen sitä aiheuttavat niin rakennuttajat, kunnallistekniikka kuin maankäyttösopimuksista vastaavat tahotkin. Metsäkadon vastuut jakautuvat siis usealle vastuutaholle kaupunkiorganisaation sisällä ja sen ulkopuolella. Rakentamisesta koituvat hyödyt valuvat kolmansille tahoille. Onkin tärkeää tunnistaa metsäkadon prosessit ja ketkä siitä vastaavat, jotta oikeudenmukaiset kompensatiomekanismit voidaan ottaa käyttöön.

Roolien ja prosessien selvittämisen lisäksi on tärkeää tunnistaa kaupunkien välillä vallitsevat eroavaisuudet kaupunkikehityksessä. Kehittyneiden ja kehitysvaiheessa olevien alueiden metsäkadon osuudet vaihtelevat merkittävästi. Väestömäärältään suurimmat kaupungit ovat vuosikymmenten saatossa aiheuttaneet laajentumisellaan metsäkatoa suhteessa enemmän, kuin pienempien ja kehittyvien kaupunkien tapauksessa, jossa laajentumispotentiaali on vielä osin hyödyntämättä. Kompensatiomekanismit ja sääntely on suunniteltava oikeudenmukaisesti siten,

ettei alueiden välille synny maankäytön suhteen epätasa-arvoista asemaa vaikeuttaen kehittyvien kaupunkien aluekehitysinvestointeja tai uusien asukkaiden muuttamista alueelle.

Muuta kommentoitavaa

Muuta kommentoitavaa

-

Rantonen Janne-Perttu
Lappeenrannan kaupunki - Elinvoima ja kaupunkikehitys -toimiala